

Припремио: Доц. др Владимир М. Симовић

**ПРАКСА УСТАВНОГ СУДА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
У КРИВИЧНИМ СТВАРИМА У ПРВИХ ДЕВЕТ
МЈЕСЕЦИ 2011. ГОДИНЕ – ДРУГИ ДИО**

**Члан 16 став 4 тачка 1 Правила Уставног суда
Ненадлежност Уставног суда за одлучивање**

У конкретном случају, Уставни суд сматра да није надлежан да одлучује о апелацији која је поднесена против одлуке Колегија Окружног тужилаштва и наредбе о обустави истраге Окружног тужилаштва, јер наведена акта немају својство пресуде, бар не у оној мјери да их је донио „било који суд у Босни и Херцеговини“, односно немају својство одлуке у смислу члана 16. став 1 Правила Уставног суда.

(Одлука о допустивости број АП 1101/11 од 20. априла 2011. године)

Уставни суд подсјећа на своју надлежност из члана VI.3 (б) Устава Босне и Херцеговине, према којој „Уставни суд има апелациону надлежност у питањима која су садржана у овом Уставу, када она постану предмет спора због пресуде било којег суда у Босни и Херцеговини“. У конкретном случају, Уставни суд сматра да није надлежан да одлучује о апелацији поднесеној против аката Окружног тужилаштва и Уреда Тужилаштва, јер наведена акта немају својство пресуде, односно немају својство одлуке у смислу члана 16. став 1. Правила Уставног суда.

(Одлука о допустивости број АП 1435/11 од 20. априла 2011. године)

Уставни суд није надлежан да одлучује о апелацији поднесеној против обавјештења Тужилаштва, јер наведена обавјештења немају свој-

ство пресуде, односно немају својство одлуке у смислу члана 16. став 1. Правила Уставног суда.

(Одлука о допустивости број АП 2678/11 од 15. септембра 2011. године)

Члан 16 став 4 тачка 4 Правила Уставног суда

Протек рока

Будући да је из документације приложене уз апелацију видљиво да је апелант 5. маја 2010. године поднио Основном суду захтјев за понављање кривичног поступка који је окончан правоснажном пресудом тог суда, од 5. октобра 2009. године, произилази да је апелант оспорену пресуду Окружног суда, од 16. фебруара 2010. године, морао примити прије подношења захтјева за понављање поступка, као и да је апелација Уставном суду поднесена 13. новембра 2010. године - произилази да је апелација поднесена након што је протекао рок за подношење апелације предвиђен чланом 16. став 1. Правила Уставног суда. У складу са наведеним, Уставни суд је закључио да је апелација поднесена на благовремено, односно након протеча рока од 60 дана од дана када је апелант примио оспорену пресуду Окружног суда, од 16. фебруара 2010. године.

(Одлука о допустивости број АП 5100/10 од 11. јануара 2011. године)

Члан 16 став 4 тачка 5 Правила Уставног суда

Питање о којем је Уставни суд већ одлучивао

Уставни суд примјећује да се апелација односи на иста питања на која се односила и ранија апелација о којој је Уставни суд донио коначну и обавезујућу одлуку број АП 659/11, а из навода и доказа изнесених у апелацији не произилази да има основа за поновно одлучивање.

(Одлука о допустивости број АП 3065/11 од 15. септембра 2011. године)

Члан 16 став 4 тачка 9 Правила Уставног суда
Апелација *ratione materiae* инкомпатибилна са Уставом БиХ

Уставни суд запажа да се у поступку који је окончан оспореним рјешењем Врховног суда није одлучивало о основаности кривичне оптужбе против апеланта у смислу члана 6 став 1 Европске конвенције, већ се само одлучивало о томе да ли су испуњени законски услови за делегацију стварне надлежности. Уставни суд наглашава да ће након одбијања приједлога за делегацију стварне надлежности бити настављен кривични поступак пред Основним судом у Приједору, те ће у таквом поступку апелант моћи активно учествовати и бранити своје ставове заштићене гаранцијама члан 6 став 1 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода. Стога, Уставни суд сматра да се у предметном поступку одлучивања о приједлогу за делегацију стварне надлежности није утврђивала основаност кривичне оптужбе против апеланта у смислу члана 6 став 1 Европске конвенције, па тај члан у конкретном случају није примјењив. У конкретном случају, члан П/3.е) Устава Босне и Херцеговине не пружа шири обим заштите.

(Одлука о допустивости број АП 247/10 од 22. фебруара 2011. године)

Право на правично суђење из члана 6 став 1 Европске конвенције не обухвата право на покретање кривичног поступка против трећих лица.

(Одлука о допустивости број АП 41/11 од 7. априла 2011;

Одлука о допустивости број АП 58/10 од 7. априла 2011;

Одлука о допустивости број АП 1712/11 од 8. јуна 2011 и

Одлука о допустивости број АП 2877/11 од 15. септембра 2011. године)

У конкретном случају апелант није поднио апелацију против рјешења којим му је одређен, односно продужен притвор, него против рјешења Суда БиХ којим је одбијен као неоснован његов захтјев за изузеће чланова ванрасправног вијећа. Дакле, с обзиром на то да се у конкретном случају не ради о одлуци која је донесена у поступку у којем је одлучивано о апелантовој личној слободи и безбједности, произилази да члан 5 Европске конвенције у конкретном предмету није примјењив. Будући да Устав Босне и Херцеговине не пружа шири обим заштите од

члана 5 Европске конвенције, слиједи да су апелациони наводи *ratione materiae* инкомпатибилни са Уставом Босне и Херцеговине.

(Одлука о допустивости број АП 793/11 од 7. априла 2011. године)

У поступку који је окончан оспореним рјешењем Кантоналног суда није одлучивано нити о грађанским правима и обавезама апеланта, нити о основаности кривичне оптужбе против њега, у смислу члана 6 став 1 Европске конвенције, већ се само одлучивало о томе да ли су испуњени законски услови за понављање поступка. О основаности кривичне оптужбе против апеланта, у смислу члана 6 став 1 Европске конвенције, правноснажно је одлучено у кривичном поступку окончаном пресудом Кантоналног суда и пресудом Врховног суда. Стога, слиједи да је предметна апелација у односу на наводне повреде члана II/3.е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције, *ratione materiae* инкомпатибилна са Уставом Босне и Херцеговине.

(Одлука о допустивости број АП 659/11 од 20. априла 2011. и Одлука о допустивости број АП 781/11 од 20. априла 2011. године)

Уставни суд сматра да се предметни поступак одлучивања о захтјеву за заштиту законитости против правноснажне пресуде Врховног суда, којом је правноснажно окончан кривични поступак против апеланта, не тиче одлучивања о основаности кривичне оптужбе против апеланта, већ искључиво одлучивања о постојању законских услова за заштиту законитости. Стога, Уставни суд сматра да се у предметном поступку одлучивања о захтјеву за заштиту законитости није утврђивала основаност кривичне оптужбе против апеланта у смислу члана 6 став 1 Европске конвенције, па тај члан у конкретном случају није примјењив. У конкретном случају, члан II/3.е) Устава Босне и Херцеговине не пружа шири обим заштите.

(Одлука о допустивости број АП 1232/11 од 29. јуна 2011. године)

У предметном случају апелант је поднио апелацију против рјешења редовних судова којима је искључиво расправљано питање испуњености законских претпоставки за одлагање извршења казне затвора по пресудама Основног и Окружног суда, а не о „основаности било какве

кривичне оптужбе“ против апеланта. Дакле, с обзиром на то да се у конкретном случају не ради о одлукама које су донесене у поступку у којима је одлучивано о кривичној оптужби против апеланта, нити о апелантовим грађанским правима и обавезама, произлази да члан 6 Европске конвенције није примјењив.

(Одлука о допустивости број АП 2284/11 од 15. септембра 2011. године)

У предметном случају апелант је поднио апелацију против рјешења редовних судова којима је искључиво расправљано питање испуњености законских претпоставки да се дозволи неправо понављање поступка ради уједињења казни затвора изречених правноснажним пресудама Општинског и Округног суда, а не о „основаности било какве кривичне оптужбе“ против апеланта. Дакле, с обзиром на то да се у конкретном случају не ради о одлукама које су донесене у поступку у којима је одлучивано о кривичној оптужби против апеланта, нити о апелантовим грађанским правима и обавезама, произилази да члан 6 Европске конвенције није примјењив.

(Одлука о допустивости број АП 3107/11 од 15. септембра 2011. године – неправо понављање кривичног поступка)

Члан 16 став 4 тачка 14 Правила Уставног суда Апелација је преурањена

Рјешење којим је одбачен апелантов претходни приговор на оптужницу, које се побија апелацијом, није одлука која представља резултат цјелокупног кривичног поступка против апеланта, у смислу утврђивања основаности кривичне оптужбе против њега. Дакле, поступак утврђивања основаности кривичне оптужбе против апеланта је у току пред Основним судом, па слиједи да је апелација преурањена.

(Одлука о допустивости број АП 1003/11 од 7. априла 2011. године)

Поступак о предмету апелације је у току пред Врховним судом, по изјављеној жалби апеланта против рјешења Кантоналног суда, па слиједи да је апелација преурањена.

(Одлука о допустивости број АП 958/10 од 20. априла 2011. године)

Поступак се налази у почетној фази, с обзиром на то да је тек потврђена оптужница и да још није заказан главни претрес пред Општинским судом, те да није донесена било каква мериторна судска одлука. Стога, Уставни суд закључује да је предметна апелација у дијелу који се односи на повреду права на правично суђење из члана II/3.е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 Европске конвенције, преурањена.

(Одлука о допустивости број АП 2294/11 од 21. јула 2011. године)

Члан 16 став 4 тачка 15 Правила Уставног суда
Неисцрпљивање правних лијекова могућих по закону

Неблаговременим подношењем жалбе и неподношењем жалбе против процесне одлуке апелант није ефективно искористио редован правни лијек против првостепене пресуде Основног суда, односно није исцрпио правни лијек који му је био на располагању против рјешења Основног суда како би дошао до коначне одлуке у смислу одредбе члана 16 став 1 Правила Уставног суда која би могла бити предмет апелационог испитивања од стране Уставног суда. Накнадни покушај апеланта да обнови кривични поступак био је безуспјешан, будући да је његов приједлог одбачен, односно одбијен од стране Апелационог суда због непостојања законских услова за понављање поступка. Након свега наведеног, будући да није испуњен услов исцрпљивања свих правних лијекова могућих према закону, апелација се не може разматрати.

(Одлука о допустивости број АП 5671/10 од 22. фебруара 2011. године)

С обзиром на то да апелант није изјавио жалбу против дијела оспорене пресуде којим му је изречена јединствена казна затвора примјеном релевантних материјалноправних прописа, Уставни суд сматра да није исцрпио дјелотворне правне лијекове могуће по закону, те да није дошао до коначне одлуке која би могла бити предметом испитивања у апелационом поступку.

(Одлука о допустивости број АП 3246/08 од 29. јуна 2011. године)

Класификација одлука према Европској конвенцији Члан 5 Европске конвенције

Није повријеђено право на слободу и безбједност апеланта одлуком редовног суда да је неопходно да се одреди притвор апеланту, с обзиром на то да околности предмета указују да ће оптужени поновити кривично дјело, јер је раније вишеструко осуђиван за разна кривична дјела и да се против оптуженог води одређени број поступака, што све упућује на склоност оптуженог ка вршењу кривичних дјела. Посебно, околност да је осумњичени у временском континуитету извршио већи број истоврсних кривичних дјела, представља посебну околност из које произилази оправдана бојазан да ће оптужени поновити кривично дјело. И коначно, осумњичени има својства која се односе на околности извршења кривичног дјела (поврат, начин извршења, краћи временски интервал у којем је оптужени извршио више кривичних дјела), затим лична својства учиниоца (склоност акохолу, тучи и сл.) и одређени социјални фактори, о чему је суд дао јасна и потпуна образложења зашто сматра да је одређивање притвора у конкретном предмету неопходно.

(Одлука о допустивости број АП 1972/08 од 22. фебруара 2011. године)

Не постоји повреда права на слободу личности из члана II/3.д) Устава Босне и Херцеговине и члана 5 став 1 тачка ц), те став 3 и 4 члана 5 Европске конвенције када су апеланти лишени слободе на основу одлуке суда у којој су дати јасни и образложени разлози у погледу испуњености услова прописаних законом за продужење притвора, када су одлуке суда донесене уз поштовање процесних и материјалних гаранција, те најзад када апелантима није била ускраћена могућност да буду испитани у присуству браниоца и да од стране суда у кратким роковима буде преиспитана законитост притвора у најширем смислу.

(Одлука о допустивости и меритуму број АП 5842/10 од 20. априла 2011. године)

Законито хапшење по пресуди суда

Није повријеђено апелантово право на слободу и безбједност личности из члана II/3.д) Устава Босне и Херцеговине и члана 5 став 1

тачка ц) и став 3 Европске конвенције будући да је апелант лишен слободе, упућен на издржавање казне затвора у складу са чланом 5 став 1 тачка а) Европске конвенције на основу правноснажне осуђујуће пресуде која је донесена у складу са стандардима Европске конвенције.

(Одлука о допустивости и меритуму број АП 3116/08 од 21. јула 2011. године)

Одређивање и продужење притвора

Не постоји кршење члана II/3.д) Устава Босне и Херцеговине и члана 5, став 3 Европске конвенције ако је апелантима одређен притвор због бојазни да ће утицајем на свједоке и саизвршиоце ометати кривични поступак, а таква бојазан оправдана је конкретним и ваљаним разлозима који објективно указују на то да постоје покушаји или озбиљни ризици да се свједоци застраше, чак и они према којима су предузете мјере заштите, те да се утиче на саизвршиоце против којих се, такође, води кривични поступак.

(Одлука о допустивости и меритуму број АП 2673/08 од 22. фебруара 2011. године)

Оправданост дужине трајања притвора

Не постоји кршење члана II/3.д) Устава Босне и Херцеговине и члана 5 став 3 Европске конвенције ако је суд, у поступку контроле оправданости притвора према апеланту, утврдио да и даље постоје разлози који оправдавају задржавање апеланта у притвору, јер околности под којима је извршено предметно кривично дјело представљају ванредне околности и постоји стварна пријетња нарушавању јавног реда, уколико би апелант био пуштен на слободу.

(Одлука о допустивости и меритуму број АП 5461/10 од 22. фебруара 2011. године)

Законитост лишавања слободе ментално обољелих особа

Лишавање слободе лица и смјештај лица у Завод на основу судске одлуке којом је одређен принудни смјештај у психијатријску здрав-

ствену установу не испуњава захтјев „законитости“ из члана 5 став 1.е) Европске конвенције у погледу институције у којој се присилни смјештај извршава.

(Одлука о допустивости и меритуму број АП 65/11 од 8. јуна 2011. године)

Депортација и екстрадиција у контексту члана 5 Европске конвенције

Није повријеђено апелантово право на личну слободу и безбједност из члана II/3.д) Устава Босне и Херцеговине и члана 5 став 1 тачка ф), те члана 5 став 4 Европске конвенције, јер Уставни суд није нашао елементе произвољности у одређивању притвора у току поступка екстрадиције, односно када је привремени притвор апеланту законито одређен у смислу Закона о међународној правној помоћи, те када су одлуке којима је одређен привремени притвор, односно притвор биле предмет ревизије и када апеланту нису ускраћене процедуралне гаранције у смислу члана 5 став 4 Европске конвенције.

(Одлука о допустивости и меритуму број АП 5392/10 од 9. фебруара 2011. године)

Habeas corpus

Не постоји кршење члана 5 став 4 Европске конвенције, јер су апеланти имали могућност да дјелотворно оспоре ставове или мишљења Тужилаштва БиХ који су битни за продужење притвора, а из списка произилази да су и упознати са садржајем свих доказа на којима је заснован приједлог за продужавање притвора, с обзиром на то да су их оспоравали на рочишту за доношење одлуке о продужењу притвора. Такође, није дошло до повреде права апеланата гарантованих чланом 5 став 4, због недостављања наредби о спровођењу посебних истражних радњи ради оспоравања законитости доказа, будући да су то питања која ће бити предмет оцјене судова у одлуци приликом рјешавања евентуалних приговора на оптужницу и одлуке о меритуму ствари,

дакле приликом утврђивању евентуалне кривичне оптужбе против апеланата.

(Одлука о допустивости и меритуму број АП 591/11 од 7. априла 2011. године)

Члан 6 Европске конвенције

Права апеланта нису прекршена тиме што је комплетан ток главног претреса сниман, јер апеланту није ускраћена могућност добијања преписа аудио-записника. Због тога, Уставни суд сматра да су ови апеланти наводи неосновани.

(Одлука о допустивости и меритуму број АП 2593/08 од 7. априла 2011. године)

Уставни суд није нашао елементе који би указивали на то да су редовни судови оцијенили доказе очигледно произвољно или да је првостепена пресуда заснована на незаконито прибављеном доказу, прихватањем доказа оптужбе, а не и доказа одбране, будући да је првостепени суд након анализе и оцјене великог броја материјалних и нематеријалних доказа извео закључак да је апелант починио кривично дјело које му је стављено на терет.

(Одлука о допустивости и меритуму број АП 2604/08 од 12. маја 2011. године)

Нема повреде права на правично суђење из члана II/3.е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 и 2 Европске конвенције када се апелант жали да су судови своје одлуке засновали на погрешној оцјени доказа и погрешној примјени материјалног права.

(Одлука о допустивости и меритуму број АП 2115/08 од 8. јуна 2011. године)

Не постоји кршење права на правично суђење када се осуђујућа пресуда у односу на апеланта заснива, између осталог, на исказу свједока који је као оптужени у истом кривичном предмету са тужиоцем претходно склопио споразум о признању кривице, чији исказ је цијењен појединачно и у узајамној вези са осталим доказима спро-

веденим на главном претресу, у погледу којих нема ништа што упућује на закључак да су незаконито прибављени, те када су судови понудили логично и увјерљиво образложење у погледу прихватања исказа таквог свједока које не оставља утисак произвољности

(Одлука о допустивости и меритуму број АП 2449/08 од 8. јуна 2011. године)

Не постоји повреда права из чл. II/3.е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1, 2 и 3 тачка б) и д) Европске конвенције када су редовни судови чињенице релевантне за постојање кривичног дјела и кривице апеланта утврдили ван сваке разумне сумње на основу брижљиве и савјесне оцјене доказа појединачно и узајамној вези који су по приједлогу оптужбе и одбране спроведени на главном претресу, дајући јасне и образложене разлоге које чињенице утврђују на темељу којих доказа, односно разлоге и образложења због којих неке од доказа нису прихватили.

(Одлука о допустивости и меритуму број АП 3176/08 од 29. јуна 2011. године)

In dubio pro reo

Имајући у виду све наведено, Уставни суд сматра да разлози које је првостепени суд навео, а који су га определијели на доношење оспорене одлуке, које је прихватио и Кантонални суд, не доводе у сумњу одлуку суда о кривици апеланта, нити се из било чега може утврдити да је суд поступао са предубјеђењем о апелантовој кривици или да је нека чињеница остала неразјашњена у смислу принципа *in dubio pro reo*. С тим у вези, Уставни суд закључио је да су наводи апеланта о кршењу права из члана 6 став 2. Европске конвенције очигледно (*prima facie*) неосновани.

(Одлука о допустивости број АП 1975/08 од 22. фебруара 2011. године)

Образложена пресуда

Образложења обје оспорене одлуке не остављају утисак било какве произвољности у одлучивању, већ садрже јасне и конзистентне разлоге

за закључак да је апелант починио предметна кривична дјела. Стога, Уставни суд сматра да су наводи апеланта о повреди права на правично суђење из члана II/3.е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 и 3д) Европске конвенције у предметном поступку који је окончан оспореном пресудом Врховног суда - у цијелости неосновани.

(Одлука о допустивости и меритуму број АП 1505/08 од 9. фебруара 2011. године)

Произвољност

Постоји повреда права на правично суђење када су редовни судови арбитарно примијенили одредбе материјалног права којима су утврђена питања застарјелости извршења изречене казне, приступајући извршењу казне, иако је наступила релативна застара њеног извршења.

(Одлука о допустивости и меритуму број АП 2402/08 од 25. марта 2011. године)

Нема повреде апелантовог права на правично суђење када је другостепени суд утврдио да првостепени суд није прекорачио оптужницу, али је погрешно правно квалификовао радње извршења кривичног дјела наведене у оптужници.

(Одлука о допустивости и меритуму број АП 2367/08 од 7. априла 2011. године)

Не постоји кршење права на правично суђење у ситуацији када у оспореној пресуди не постоји ништа што би указивало на произвољну примјену позитивноправних прописа, а образложење оспорене одлуке садржи детаљне, јасне и логичне разлоге за одлучење.

(Одлука о допустивости и меритуму број АП 2063/08 од 20. априла 2011. године)

Чињеница да је жалбу изјавио тужилац који није заступао оптужницу, с обзиром на релевантне одредбе Закона о кривичном поступку Брчко Дистрикта БиХ и чињенице конкретног предмета, супротно наводи ма апеланата, сама по себи не покреће питање правичности поступка у смислу члана 6 став 1 Европске конвенције.

(Одлука о допустивости број АП 3808/08 од 12. маја 2011. године)

Разуман рок

Нема повреде права на правично суђење у односу на недоношење одлуке у разумном року и поред чињенице када је поступак у једном дијелу поновљен, када је кривични поступак који је вођен притив апеланта трајао двије године и четири мјесеца, при чему су надлежни судови радили активно на сложеном предмету који је захтијевао саслушање бројних свједока и извођење више сложених вјештачења.

(Одлука о допустивости број АП 3116/08 од 21. јула 2011. године)

Равноправност странака

Уставни суд сматра да неприхватање доказа од стране редовног суда због пропуста одбране апеланта не покреће питање кршења принципа равноправности страна у поступку и права на одбрану из члана 6 став 3 тачка б), ц) и д) Европске конвенције, па су апелантови наводи изнесени у овом смислу очигледно неосновани.

(Одлука о допустивости и меритуму број АП 3779/08 од 12. маја 2011. године)

Уставни суд сматра да је, супротно апелантовим наводима, Кантонални суд дао децидирано образложење зашто је одбио спровођење вјештачења и саслушање свједока, те уврштавање исказа оштећеног из истраге у доказе. Ставови Кантоналног суда је у жалбеном поступку преиспитао Врховни суд и закључио да су они правилни. Уставни суд не налази да је оваквим поступањем повријеђен принцип равноправности странака који је важан елемент правичног суђења, посебно у кривичном поступку. Наведени принцип подразумијева да обје странке морају имати исте могућности да изложе свој предмет под условима који их не стављају у подређен положај у односу на противника, што је у конкретном случају испоштовано, те нема нити једног разлога на основу којег би се могло закључити да је апелант био у подређеном положају у односу на тужиоца.

(Одлука о допустивости број АП 3515/08 од 8. маја 2011. године)

У погледу апелантовог приговора о повреди равноправности странака, јер је суд издао наредбу за вјештачење прашкасте материје која је

одузета од њега, Уставни суд напомиње да је, с обзиром на вријеме издавања спорне наредбе за вјештачење (фаза главног претреса), овлашћени субјекат за издавање било каквих наредби једино суд, односно претресно вијеће које према властитој процјени или евентуално приједлогу странака, између осталог, одлучује и да ли ће ради разјашњења одређених чињеница спровести било који доказ, односно у конкретном случају - вјештачење. Уставни суд примјећује да је Окружни суд дао образложење за спровођење и овог доказа, а које и по мишљењу Уставног суда не изгледа неаргументовано и произвољно.

(Одлука о допустивости број АП 3228/08 од 21. јула 2011. године)

Непристрасан суд

Нема повреде члана II/3.е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6, став 1 Европске конвенције у односу на пристрасност суда када је исти судија учествовао у поступку против апеланта и донио одлуку на бази великог броја спроведених доказа, и није се изузео из разлога што је прије тога учествовао у поступку против другог лица - саоптуженог, у којем је донио одлуку поводом споразума о признању кривице, а апелант сам није затражио изузеће тог судије из неког од разлога прописаног одредбама Закона о кривичном поступку.

(Одлука о допустивости и меритуму број АП 900/08 од 11. јануара 2011. године)

Право на одбрану

Везано за апелантове наводе да су му постављена три браниоца по службеној дужности, без његове воље, Уставни суд запажа да је у образложењу првостепене пресуде наведено да је у смислу члана 54 став 1 и 2 Закона о кривичном поступку апеланту постављен бранилац, будући да наведене одредбе прописују могућност да се на захтјев оптуженог постави бранилац и када се не ради о обавезној одбрани ако то захтијевају интереси правичности, те да је на апелантов захтјев суд поставио новог браниоца. Надаље, Уставни суд налази да је Врховни суд, у образложењу пресуде, истакао да је након укидања првостепене

пресуде, апеланту због менталног здравља постављен бранилац по службеној дужности, у смислу члана 53 став 5 Закона о кривичном поступку, који је активно учествовао на главном претресу пред Окружним судом, те да апелант није имао примједби. С тим у вези, а како апелант не нуди доказе о супротном, Уставни суд налази да су апелантови наводи да му је повријеђено право на одбрану неаргументовани.

(Одлука о допустивости број АП 1468/08 од 11. јануара 2011. године)

Поставља се питање да ли се може, у смислу члана 6 Европске конвенције, а имајући у виду све околности конкретног случаја, констативати да је апеланту, тиме што је вријеме једног разговора апеланта и његовог браниоца било ограничено на десет минута уз присутност управника затвора - било ускраћено право да слободно комуницира са својим браниоцем, односно да је то угрозило његово право из члана 6 став 3.б) Европске конвенције (да му се осигурају вријеме и услови неопходни за припремање одбране). По мишљењу Уставног суда, наведена чињеница јесте пропуст надлежних органа (на што указује стање списка апелације, али и одговор Основног суда у којем није експлицитно оспорен апелантов приговор да је разговору са адвокатом присуствовао и управник затвора). Међутим, из предоченог није видљиво да су се апелант и његов бранилац жалили да им нису осигурани одговарајући услови за одбрану, а да суд на којем је одговорност у погледу наставка поступка, није реаговао. Такође, није видљиво да се апелант током поступка жалио да му је ускраћено право да слободно комуницира са својим браниоцем. Поред тога, из свих осталих околности овог случаја произилази да није било других ограничења у контактима апеланта и браниоца, односно не произилази да је у предметном поступку у суштини онемогућена комуникација апеланта са браниоцем до те мјере да је дошло до повреде његовог права на одбрану из члана 6 став 3.б) Европске конвенције. То значи, првенствено имајући у виду каснију слободну комуникацију апеланта са његовим браниоцем, да је апелант ипак имао услове за припремање одбране у складу са чланом 6 став 3.б) Европске конвенције. С тим у вези, Уставни суд налази да нису утеме-

љени апелантови наводи који се тичу повреде овог аспекта права на правично суђење.

(Одлука о допустивости и меритуму број АП 3138/08 од 9. марта 2011. године)

С обзиром на то да је апелант одлучио да се брани сам, иако је знао да може ангажовати браниоца, Уставни суд закључује да су наводи апеланта о кршењу права из члана 6 став 3 тачка ц) Европске конвенције очигледно неосновани.

(Одлука о допустивости и меритуму број АП 2358/08 од 7. априла 2011. године)

С обзиром на то да апеланти нису тражили да им се постави бранилац, као и да питање права на браниоца први пут истичу пред Уставним судом, Уставни суд закључује да су наводи апеланата о кршењу права из члана 6 став 3 тачка ц) Европске конвенције, у поступку који је окончан оспореним пресудама, очигледно неосновани.

(Одлука о допустивости број АП 3802/08 од 21. јула 2011. године)

Члан 4 Протокола број 7 уз Европску конвенцију

Ne bis in idem

У конкретном случају нису се водила два поступка за један деликт, већ се у радњама апеланта стичу обиљежја недопуштеног понашања која повлаче одговорност по два основа (прекршајном и кривичном) која су независна један од другог, због чега је апелант за прекршај одговарао пред надлежним судом уз примјену Закона о јавном реду и миру, а за кривично дјело пред надлежним судом уз примјену Закона о кривичном поступку Федерације БиХ и Кривичног закона Федерације БиХ, па слиједи да оспорене пресуде не крше принцип *ne bis in idem*

(Одлука о допустивости и меритуму број АП 1615/08 од 11. јануара 2011. године)